

2024-03-19

FÖRSLAG TILL SYNPKUNKTER

Nacka kommun Dnr: NAF-2024-00024, KFKS-2024-00037

Remitterande instans Dnr: 2023/03211

Yttrande över SOU 2023:94 Förändring genom försök - Försöksverksamhet i den kommunala sektorn

Sammanfattning

Nämnden för arbete och försörjning ställer sig kritisk till att utredningen inte tagit fram något förslag på försöksverksamhet inom arbetsmarknadsområdet. Det finns ett stort behov av att effektivisera arbetsmarknadspolitiken och genom att delegera ansvar till kommunerna skulle incitamentet för ett effektivt arbete på området öka. Nacka kommun föreslog till dåvarande regering att kommunen skulle bli pilotkommun för arbetsmarknadsområdet redan 2020. Nämnden för arbete och försörjning är däremot positiv till utredningens bedömning att ge Upphandlingsmyndigheten i uppdrag att hålla samman försöksverksamheten med viss informationsdelning vid upphandling.

6.3 Särskilt om arbetsmarknadsområdet – beskrivning av arbete som inte lett fram till förslag i utredningen

Nämnden för arbete och försörjning är kritisk till att försökskommittén inte tagit fram något förslag inom arbetsmarknadsområdet trots ett flertal förslag från flera av landets kommuner. Vidare anser Nämnden för arbete och försörjning att Arbetsförmedlingen bör få tydligare uppdrag att främja försöksverksamhet.

Nacka kommun föreslog redan 2020 för regeringen att kommunen under en tidsbegränsad period skulle få helhetsansvar för både etableringsuppdraget och det arbetsmarknadspolitiska uppdraget riktat mot nyanlända och arbetssökande i Nacka. I ett sådant försök skulle både det strategiska och operativa ansvaret för samtliga arbetsmarknadsinsatser genom kundval delegeras till kommunen.

Incitamentet för Arbetsförmedlingen att leverera effektiv verksamhet är idag lågt. Kommunerna tvingas därför att finansiera försörjningsstöd och ibland arbetsmarknadsinsatser för att täcka upp för den bristande effektiviteten. Därför är det extra beklagligt att arbetsmarknadsområdet inte finns med i kommitténs förslag.

12.4 Utredningens bedömning om försöksverksamhet med viss informationsdelning vid upphandling

Nämnden för arbete och försörjning anser att bedömningen att ge Upphandlingsmyndigheten i uppdrag att kartlägga vilka myndigheter som ska ingå i en försöksverksamhet är positiv. Det är också lämpligt att det är Upphandlingsmyndigheten som håller ihop försöksverksamheten om informationsutbyte och uteslutningsgrunder.

Enligt utredningen ska försöksverksamheten både hitta sätt att möjliggöra informationsdelning mellan parterna som deltar och ta fram nya frivilliga uteslutningsgrunder. Nämnden för arbete och försörjning anser att man bör fokusera på att hitta effektiva sätt att dela information på. Att skapa nya frivilliga uteslutningsgrunder kan varje upphandlande myndighet göra själv utifrån den information som kan delas.

Den stora utmaningen idag är just informationsdelningen mellan myndigheter och att det inte finns något effektivt sätt att söka fram information om enskilda företag. Nämnden för arbete och försörjning anser att alla statliga myndigheter bör ges i uppdrag att ansluta sig till Säker digital kommunikation (SDK) för att skynda på den säkra digitala kommunikationen. Detta skulle ge stora effektivitetsvinster.

De kommunala upphandlande myndigheterna som deltar i försöksverksamheten bör vara av olika storlek sett till framför allt de delarna av organisationen som beställer, genomför och följer upp resultatet av upphandlingar, dvs inte nödvändigtvis antal kommuninvånare. En kommun som kan lägga stora resurser på att genomföra upphandlingar, både sett från beställarroll, genomförande av själva upphandlingen och den efterföljande avtalskontrollen har andra arbetssätt än en mindre kommun där färre resurser ska göra samma arbete. Oavsett storlek har alla samma behov av att hämta in information men det är viktigt att informationsdelningen som försöksverksamheten ska ta fram fungerar oavsett resurserna som kommunerna har.

Det är också viktigt att de kommunala upphandlande myndigheterna som deltar i försöksverksamheten regelbundet genomför egna upphandlingar på området, det vill säga att de inte alltid använder sig av Adda eller andra inköpscentraler. Det är bara genom att genomföra egna upphandlingar på området som en kommun verkligen är insatt i problematiken och kan använda sig av sina egna erfarenheter i tidigare upphandlingar för att försöka hitta en lösning i försöksverksamheten som fungerar i praktiken.

Vid valet av vilka kommunala upphandlade myndigheter som ska delta bör det säkerställas att några av de deltagande kommunerna planerar att genomföra upphandlingar på området under den period som matchar mot försöksverksamhetens testperiod. På så sätt kan man testa om informationsdelningen verkligen fungerar från

alla perspektiv, bland annat avseende snabbhet, sekretess och mängden kontroller som ska genomföras under en begränsad tid.

Oliver Rykatkin
Ordförande
Nämnden för arbete och försörjning

Veronica Grimheden Myhrström
Utbildnings- och arbetsmarknadsdirektör
Stadsledningskontoret